

บันทึก

เรื่อง การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน (กรณีนายวิที ปานะบุตร)

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน มาให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาโดยหนังสือที่ ๑๓๒๗๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ความว่า กระทรวงมหาดไทยรายงาน ว่า กรมอัยการได้มีคำสั่งแต่งตั้งนายวิที ปานะบุตร อัยการ ผู้ช่วยจังหวัดตรัง ไปดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยจังหวัดสุพรรณบุรี นายวิที ปานะบุตร ได้กำหนด ออกเดินทางในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ในระหว่างที่รับราชการอยู่ที่จังหวัดตรังได้เช่าบ้าน เอกชนอยู่เดือนละ ๕๐ บาท เบิกค่าเช่าได้จากทางราชการเพียง ๓๙ บาทจึงได้ขอเบิกค่าเช่าบ้านในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ทั้งเดือน แต่คลังจังหวัดตรังยอมให้เบิกได้เป็นรายวันเพียงวันที่ ๒๐ เท่านั้น ไม่ยอมให้เบิกทั้งเดือน โดยอ้างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ วรรค ๒ แต่ความจริงนายวิที ปานะบุตร ยังหาได้มอบหมายหน้าที่ให้แก่ ผู้ใดไม่ คงปฏิบัติราชการและว่าความที่ศาลจังหวัดตรังอยู่ตลอดเวลากระทั่งวันสุดท้ายที่จะออก เดินทาง ข้าหลวงประจำจังหวัดตรังเห็นว่าเมื่อยังไม่ได้มอบหมายหน้าที่ก็ต้องเบิกค่าเช่าบ้านเป็น รายเดือนตามปกติ จะเบิกเป็นรายวันหาได้ไม่ ปัญหาข้อนี้ กระทรวงมหาดไทยและกรมอัยการ พิจารณาเห็นพ้องต้องกันว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๐ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ค่าเช่าบ้านให้เบิกจ่ายได้เท่าที่ต้องจ่ายจริง สำหรับกรณีนายวิที ปานะบุตร ก็ต้องจ่ายค่าเช่าให้ทั้งเดือนเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามอัตราในมาตรา ๑๐ คือ ๓๙ บาท ที่ คลังจังหวัดตรังอ้างมาตรา ๑๑ วรรค ๒ นั้น จะปรับเข้ากับกรณีนี้ไม่ได้ กระทรวงมหาดไทยจึง ขอให้กระทรวงการคลังสั่งล้างการหักทวงของคลังจังหวัดตรัง แต่กระทรวงการคลังแย้งว่า วัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านแก่ข้าราชการนั้น ถ้าวินิจฉัยหรือออกจากบ้านจริง เป็นหลักในการจ่าย ไม่ใช่ถือเป็นเดือนมาตรา ๑๐ มีความมุ่งหมายเฉพาะกำหนดอัตราค่าเช่าบ้าน เท่านั้น และในกรณีการจ่ายค่าเช่าบ้านเพียงวันที่ออกจากบ้านเช่นนี้ ได้ถือปฏิบัติกันมานานแล้ว จึง ขอให้ระงับคำขอที่จะให้ล้างการหักทวงของคลังจังหวัดตรังเสีย กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณา ใคร่ครวญปัญหาในเรื่องนี้โดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ถ้าจะระงับเรื่องตามที่กระทรวงการคลังขอร้องจะ เป็นการเดือดร้อนแก่ข้าราชการ และโดยที่ปัญหาในเรื่องนี้จะเป็นหลักปฏิบัติสืบไปเช่นนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัย หรือถ้าเห็นสมควรจะให้คณะกรรมการ กฤษฎีกาตีความเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงส่งมาเพื่อคณะกรรมการ กฤษฎีกาจัดได้พิจารณาให้ความเห็นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว ขอเท็จจริงปรากฏว่า นายวิที ปานะบุตร อัยการผู้ช่วยจังหวัดตรังได้รับคำสั่งให้ไปดำรงตำแหน่ง

อัยการผู้ช่วยจังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดออกเดินทางในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๙๔ ในระหว่างที่รับราชการอยู่ที่จังหวัดตรังได้เข้าบ้านเอกชนอยู่เดือนละ ๕๐ บาท เบิกค่าเข้าบ้านจากทางราชการได้เพียง ๓๙ บาท จึงได้เบิกค่าเข้าบ้านในเดือนมิถุนายน ๒๔๙๔ ทั้งเดือนและนายวิถียังหาได้มอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้ใดไม่ คงปฏิบัติราชการและว่าความศาลจังหวัดตรังอยู่ตลอดมากระทั่งวันสุดท้ายที่จะออกเดินทาง คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมต่อมา เฉพาะอย่างยิ่งบทบัญญัติอันเกี่ยวกับกรณีนี้ปรากฏว่า มาตรา ๑๐ ได้วางไว้เป็นหลักทั่วไปว่า ค่าเข้าบ้านที่ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่ต้องจ่ายจริง ส่วนอัตราค่าเข้าบ้านนั้น พระราชกฤษฎีกาได้กำหนดอัตราอย่างสูงไว้สำหรับข้าราชการที่ได้เงินเดือนแตกต่างกันเท่านั้น กล่าวคือ ให้เบิกจ่ายค่าเข้าบ้านได้ตามส่วนของเงินเดือนที่ข้าราชการได้รับ มาตราที่มีความประสงค์ในอันที่จะให้ข้าราชการเข้าบ้านอยู่ตามสภาพที่สมควรโดยทางราชการจะจ่ายค่าเข้าบ้านให้ เว้นแต่กรณีจะเข้าช้อยกเว้นในมาตรา ๑๑ ดังจะได้กล่าวต่อไป ซึ่งข้าราชการจะต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเข้าบ้านเองเฉพาะที่ปฏิบัตินอกเหนือช้อยกเว้นดังกล่าวนี้ และในมาตรา ๑๑ ได้บัญญัติเป็นบทยกเว้นของมาตรา ๑๐ ไว้ ๒ ประการคือ

๑. จะเบิกจ่ายได้ตั้งแต่วันที่ได้อาศัยอยู่จริงแต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวก่อนรับหน้าที่

(วรรค ๑)

๒. ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นถ้าไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันมอบหน้าที่ ให้เบิกจ่ายตามจำนวนเงินที่ต้องเช่าอยู่ต่อไปได้อีกไม่เกินสิบวัน (วรรค ๒) มาตรา ๑๑ นี้มุ่งหมายที่จะให้ข้าราชการเบิกจ่ายค่าเข้าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริง โดยข้าราชการผู้นั้นจะต้องจ่ายเองก็ต่อเมื่อตนปฏิบัตินอกเหนือช้อยกเว้นดังกล่าวเท่านั้น อีกประการหนึ่งในเรื่องการเบิกจ่ายค่าเข้าบ้านนี้ ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือระเบียบซึ่งห้ามไม่ให้ข้าราชการเบิกจ่ายค่าเข้าบ้านเป็นรายเดือน ตรงกันข้ามข้อความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกานั้นเองทำให้เข้าใจไปในทางที่ว่าจะต้องเบิกจ่ายค่าเข้าบ้านเป็นรายเดือน อาศัยเหตุดังกล่าวนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ตามปกติข้าราชการมีสิทธิเบิกค่าเข้าบ้านได้เท่าที่ต้องจ่ายจริงตามอัตราคำนวณที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ยกเว้นแต่กรณีที่จะต้องด้วยช้อยกเว้นในมาตรา ๑๑ เท่านั้น สำหรับกรณีนี้ปรากฏว่านายวิถิ ปานะบุตร ยังหาได้มอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้ใดไม่คงปฏิบัติราชการและว่าความที่ศาลจังหวัดตรังอยู่ตลอดมากระทั่งวันสุดท้ายที่จะออกเดินทาง กรณีจึงปรับเข้ากับมาตรา ๑๑ ไม่ได้ ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า นายวิถิ ปานะบุตร มีสิทธิเบิกจ่ายค่าเข้าบ้านได้ทั้งเดือน เท่าที่ต้องจ่ายจริงตามอัตราคำนวณในมาตรา ๑๐ เป็นจำนวนเงิน ๓๙ บาท

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๕